

(263. 5.)

MEMORIE VAN ANTWOORD.

(Ingezonden bij brief van 18 Maart 1918.)

Uit den aard der zaak is omtrent dit wetsontwerp, zooals in belangrijke aangelegenheden steeds pleegt te geschieden, overleg gepleegd met de Indische Regeering, wier voorstellen in hoofdzaak zijn gevolgd. De ondergeteekende ziet geenerlei reden om bij de toelichting van een wetsontwerp melding te maken van het feit dat de Indische Regeering geraadpleegd is; eer zou het vermelding behoeven, indien die raadpleging achterwege was gebleven.

Dat eene bepaling van het Regeeringsreglement, die in de praktijk niet voldoet, zoo spoedig mogelijk behoort te worden gewijzigd, geeft de ondergeteekende gaarne toe. Hij meent er echter op te moeten wijzen, dat, hoewel de lagere wetgever meermalen, voor het eerst reeds vijf jaren na de inwerking-treding van het hierbedoelde wetsvoorschrift, daarvan afweek, zulks in de toepassing nimmer tot moeilijkheden heeft geleid, hetgeen zoo al niet rechtvaardigt dan toch verklaart, dat een voorstel tot wijziging tot dusver achterwege bleef.

De vraag gesteld naar aanleiding van het vierde lid van het voorgestelde artikel, of zoowel de administratie als de belanghebbende het daarbij bedoelde tegenbewijs zal mogen leveren, moet inderdaad bevestigend beantwoord worden.

De naar aanleiding van deze bepaling in de tweede plaats gemaakte opmerking is den ondergeteekende niet duidelijk mogen worden. Het ingezetenschap gaat volgens het ontwerp verloren voor den ingezetene, die ophoudt in Nederlandsch-Indië gevestigd te zijn. In verband hiermede wordt in de toelichting gezegd, dat het tijdelijk verlaten van Nederlandsch-Indië het ingezetenschap niet verloren doet gaan, omdat daarbij de wil niet gericht is op het opgeven der vestiging. De ondergeteekende kan niet inzien, dat hiermede ten opzichte van het verlies van het ingezetenschap een nieuw element zou

zijn ingevoegd; immers in zijn gedachtengang is zoowel voor vestiging als voor het ophouden der vestiging in het algemeen noodig, dat de wil op dit doel gericht zij. En allerminst kan hij de meening deelen, dat in de wet nadrukkelijk zou moeten worden bepaald, dat eene afwezigheid van langer dan achttien maanden „slechts dan het verlies van het ingezetenschap teweeg brengt, wanneer blijkt, dat de belanghebbende bij zijn vertrek „het voornemen had in Indië gevestigd te blijven”. Er heerscht hier blijkbaar een misverstand. Eene afwezigheid van meer dan achttien maanden brengt op zich zelve volgens het ontwerp het verlies van het ingezetenschap niet mede, doch schept slechts een wettelijk vermoeden in het voordeel van dengene die heeft aan te toonen, dat de vestiging opgegeven en derhalve het ingezetenschap verloren gegaan is. Wie achttien maanden afwezig is, wordt verondersteld zijne vestiging te hebben willen opgeven, maar het tegendeel kan steeds door alle mogelijke bewijsmiddelen worden waar gemaakt.

Uit het voorgaande volgt mede het antwoord op de laatste vraag naar aanleiding van de onderwerpelijke bepaling: wie uit Indië vertrekt met het voornemen om daarheen niet terug te keeren, verliest terstond zijn ingezetenschap. Sterft hij binnen achttien maanden na zijn vertrek, dan kan het hier besproken wettelijk vermoeden bij het bewijs geen dienst doen, zoodat op andere wijze zal moeten blijken, dat hij inderdaad voornemens was zijn vestiging op te geven. Staat dit laatste echter vast, dan is daarmede beslist, dat de overledene sinds zijn vertrek niet meer als ingezetene in den zin van het artikel was te beschouwen. Overigens zij er de aandacht op gevestigd, dat juist voor de toepassing der successiebelasting nimmer een beroep op de onderwerpelijke bepaling kan worden gedaan, omdat te dezen aanzien — zooals reeds in de memorie van toelichting (zie bladz. 2, onderaan) is aangeteekend — eene bijzondere regeling geldt, voor welke, ingevolge het 6de lid van het voorgestelde artikel, de algemeene terugtreedt.

Voor de moeilijkheid, bedoeld in de laatste zinsnede van het Voorloopig Verslag, behoeft naar de meening van den ondergeteekende geen vrees te bestaan. De militiewet hier te lande geeft zelve aan (zie art. 12, lid 2), wie in den zin dier wet voor ingezetene wordt gehouden. Voor deze bijzondere regeling heeft de algemeene regeling, vervat in het vijfde lid van het onderhavig artikel, te wijken. De ondergeteekende heeft het niet noodig geacht ter zake overleg te plegen met zijn ambtgenoot van Oorlog.

De Minister van Koloniën,

TH. B. PLEYTE.

